

Република Србија

**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00192/2021-01/5

Датум: 23. септембар 2021. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 36. став 6. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у претходном поступку, покренутим закључком Комисије за контролу државне помоћи број: 401-00-00192/2021-01/1 од 5. августа 2021. године, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 87. седници, одржаној 23. септембра 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује на основу Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2021. години.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је закључком број: 401-00-00192/2021-01/1 од 5. августа 2021. године покренула претходни поступак, којим је наложено Министарству културе и информисања да достави Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2021. години, који је расписан 13. јануара 2021. године (у даљем тексту: Конкурс).

Поступајући по закључку Комисије Министарство културе и информисања (у даљем тексту: Министарство) је, дана 18. августа 2021. године, доставило допис број: 401-01-00043/2021-04 од 16. августа 2021. године којим се изјаснило на наводе из закључка, уз који је достављен и Конкурс.

Увидом у достављену документацију Комисија је утврдила да документација не садржи све потребне податке и информације за потпуно и правилно утврђивање чињеничног стања.

Наиме, Министарство је у свом изјашњењу од 16. августа 2021. године навело да се прописи на основу којих се додељују средства, као и циљ и намена Конкурса нису мењали у односу на претходне године, односно да је у питању помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ). Међутим, Комисија је из достављене документације утврдила да је Конкурс расписан на основу члана 86. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр.13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба) којим се уређује државна помоћ у области културе.

Сходно наведеном, Комисија је закључком број: 401-00-00192/2021-01/3 од 30. августа 2021. године наложила Министарству да се изјасни на околност расписивања Конкурса на основу члана 86. Уредбе, узимајући у обзир да су правила за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) прописана чл. 95-97. Уредбе. Истим закључком Комисија је наложила даваоцу, да, уколико се ради о помоћи мале вредности, достави документацију из које произилази да је Конкурс спроведен у складу са правилима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) и да је испунило обавезе прописане чл. 95d и 95đ Уредбе.

Поступајући по наведеном закључку, Министарство се дописом број 401-01-43/2021-04/1 од 6. септембра 2021. године изјаснило на налоге из закључка и доставило пратећу документацију.

У свом изјашњењу Министарство је навело да је Конкурсом предвиђено да се средства могу доделити у висини до 80% вредности пројекта, да корисници државне помоћи нису унапред одређени, као и да се средства додељују за производњу медијског садржаја, односно за област културе, што је у складу са чланом 86. Уредбе. Даље, наводи се да је Комисија решењем број: 401-00-00090/2019-01/3 од 14. јуна 2019. године државну помоћ која се додељује на основу Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2019. години оценила као дозвољену шему државне помоћи. Имајући у виду да је текст Конкурса истоветан у 2021. години као и ранијих година (изузев у висини опредељених средстава), Министарство се изјаснило да је сматрало да није потребно да исти пријави Комисији. Најзад, Министарство је навело да Конкурс представља шему државне помоћи.

На основу наведеног и достављене документације Комисија је приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Опис Конкурса - предмет претходног поступка

Конкурс је расписан ради пружања финансијске подршке медијским садржајима који омогућавају остваривање права припадника националних мањина на информисање на сопственом језику и неговање сопствене културе и идентитета дефинисаног чланом 13.

Закона о јавном информисању и медијима ("Службени гласник РС", бр. 83/14, 58/15 и 12/16 – аутентично тумачење) и објављен је на интернет презентацији Министарства и у дневном листу "Политика".

Као инструмент доделе државне помоћи предвиђена је субвенција. Укупна опредељена средства износе 41.000.000,00 динара. Најмањи износ средстава који се може одобрити по пројекту износи 400.000,00 динара, а највећи износ средстава по пројекту је 1.000.000,00 динара. Конкурс предвиђа интензитет државне помоћи до 80% вредности пројекта.

Конкурсом је даље предвиђено да право учествовања имају издавачи медија чији медиј је уписан у Регистар медија у Агенцији за привредне регистре, у складу са Законом о јавном информисању и медијима, затим правно лице, односно предузетник који се бави производњом медијских садржаја и који приложи доказ да ће суфинансиран медијски садржај бити реализован путем медија који је уписан у Регистар медија који се води у Агенцији за привредне регистре, у складу са Законом о јавном информисању и медијима. Учесник Конкурса може конкурисати само са једним пројектом, а издавач више медија има право учешћа на Конкурсу са једним пројектом за сваки медиј.

Међутим, право учешћа на Конкурсу немају лица која се финансирају из јавних прихода и која су у претходном периоду добила средства намењена пројектном суфинансирању, а нису у уговором предвиђеном року и форми поднела наративни и финансијски извештај о реализацији пројекта, као ни лица за која се утврди да су средства ненаменски трошила.

Даље, Конкурс предвиђа да учесник Конкурса не може ангажовати друго правно лице или предузетника да реализује пројекат, као и то да предузетници који су прекинули обављање делатности немају право учешће на Конкурсу.

Такође, текстом Конкурса је прописано да учесник Конкурса који је у текућој календарској години већ користио средства намењена пројектном суфинансирању у области јавног информисања на републичком, покрајинском или локалном нивоу, може учествовати на конкурс за суфинансирање истог пројекта само још једном у тој години, и то у износу који, уз средства која је већ добио, не прелази 80% вредности пројекта.

У тексту Конкурса давалац је предвидео опште критеријуме на основу којих се оцењују пројекти, који су садржани у следећим мерама:

1) Мера у којој је предложена пројектна активност подобна да оствари јавни интерес у области јавног информисања.

На основу овог критеријума посебно се оцењује значај пројекта са становишта остваривања јавног интереса у области јавног информисања, остваривање намене конкурса, усклађености пројекта са реалним проблемима, потребама и приоритетима циљних група, идентификованих и јасно дефинисаних потреба циљних група, заступљености иновативног елемента у пројекту и новинарско истраживачког приступа. Такође, у Конкурсу се наводи да ће се ценити и утицај и изводљивост пројекта са становишта усклађености планираних активности са циљевима, очекиваним резултатима и потребама циљних група, степеном

утицаја пројекта на квалитет информисања циљне групе, мерљивости индикатора који омогућавају праћење реализације пројекта, разрађености и изводљивости плана реализације пројекта, као и степена развојне и финансијске одрживости пројекта (позитивни ефекти пројекта настављају се након што се оконча подршка).

Према наводима Министарства оцењују се и капацитети организационих и управљачких способности предлагача пројекта, неопходних ресурса за реализацију пројекта, као и стручних и професионалних референци предлагача пројекта, које одговарају предложеним циљевима и активностима пројекта. У обзир се узима и буџет конкретног пројекта, као и оправданост трошкова са становишта прецизности и разрађености буџета пројекта, који показује усклађеност предвиђеног трошка са пројектним активностима и економске оправданости предлога буџета у односу на циљ и пројектне активности.

2) Мера пружања веће гаранције привржености професионалним и етичким медијским стандардима.

На основу овог критеријума, посебно се оцењује да ли су учеснику Конкурса изречене мере од стране државних органа, регулаторних тела или тела саморегулације у последњих годину дана због кршења професионалних и етичких стандарда (податке прибавља стручна служба од Регулаторног тела за електронске медије, а од Савета за штампу, за штампане и онлајн медије). Такође, захтевано је и да се достави доказ да су након изрицања казни или мера предузете активности које гарантују да се сличан случај неће поновити.

Поред наведених критеријума, пројекат се вреднује и на основу ближих критеријума који подразумевају обраду тема које се односе на очување културног и језичког идентитета националних мањина, неговање културе различитости, дијалога и толеранције, интеркултуралност, афирмативни садржаји намењени деци и младима, родна равноправност, подизање свести јавности о значају медијских слобода, медијски плурализам, безбедност рада новинара, прекогранична сарадња, квалитет информисања припадника националних мањина и унапређење професионалних стандарда. Поред наведених тема, учесници Конкурса могу да предложе и друге теме којима се унапређује јавни интерес у области јавног информисања. Ближи критеријуми на основу којих се цени пројекат су такође и: континуирано емитовање садржаја на језицима националних мањина, доступност медијског садржаја припадницима националне мањине којој је намењен (језик, подручје дистрибуције), учешће припадника националних мањина у пројекту, аналитичко – истраживачки приступ и оригиналност, као и мера у којој је произведени медијски садржај приступачан особама са инвалидитетом (аудио дескрипција, титл, превод на знаковни језик и др.).

Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању кориснику да, ван тржишних услова, прибави средства из јавних извора, у конкретном случају за суфинансирање производње медијских садржаја из области јавног информисања у циљу информисања особа са инвалидитетом, дефинисаног чланом 15. Закона о јавном информисању и медијима.

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификовано је Министарство културе и информисања које из буџета Републике Србије додељује средства за реализацију Конкурса.

Као корисници државне помоћи идентификовани су издавачи медија чији је медиј уписан у Регистар медија Агенције за привредне регистре, затим правна лица или предузетници, који се баве производњом медијских садржаја и који имају доказ да ће суфинансирани медијски садржај бити реализован путем медија који је уписан у Регистар медија Агенције за привредне регистре, у складу са Законом о јавном информисању и медијима.

Конкурсом је предвиђено да се државна помоћ додељује у току 2021. године. Средства за реализацију Конкурса обезбеђена су у укупном износу од 41.000.000,00 динара, с тим да најмањи износ средстава који се може одобрити по пројекту износи 400.000,00 динара, а највећи износ средстава по пројекту је 1.000.000,00 динара. Наведени износ се додељује кроз субвенцију, као инструмент доделе државне помоћи. Интензитет државне помоћи је до 80% вредности пројекта.

Налаз и оцена Комисије

На 87. седници Савета Комисије, одржаној 23. септембра 2021. године, Савет Комисије је на основу података и информација из документације коју је доставио давалац државне помоћи, оценио постојање државне помоћи и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да се средства додељују путем субвенција, а на основу Конкурса, Комисија је анализирала постојање државне помоћи односно испуњавање кумулативних услова у смислу члана 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи. Наиме, државну помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Имајући у виду да су за реализацију Конкурса опредељена средства из буџета Републике Србије са раздела Министарства културе и информисања и то само одређеним корисницима, наведена околност доводи до јавног расхода, чиме је испуњен први критеријум у дефиницији. Доделом средстава само одређеним корисницима који припадају одговарајућем сектору уз испуњавање квалитативних услова¹ омогућава се да искључиво ти корисници на селективан начин стичу одговарајућу економску предност, која се огледа кроз доделу бесповратних средстава правних лица која управљају и/или располажу јавним

¹ Издавачи медија чији је медиј уписан у Регистар медија Агенције за привредне регистре, односно правна лица, или предузетници, који се баве производњом медијских садржаја и који имају доказ да ће суфинансиран медијски садржај бити реализован путем медија који је уписан у Регистар медија, у складу са Законом о јавном информисању и медијима.

средствима, а која наведени корисници не би другачије добили и то било да су та средства у финансијском или неком другом облику, што доводи до стицања повољнијег положаја на тржишту у односу на конкуренте, чиме се наведена мера не може посматрати као хоризонтална, општа мера намењена свим учесницима на тржишту.

Сходно томе, доделом бесповратних јавних средстава корисницима који их у супротном не би добили на “тржишту”, стиче се повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

С обзиром на то да су средства намењена потенцијалним корисницима активним на тржишту производње медијског садржаја намењених особама са инвалидитетом, те да се медијска садржина настала као резултат добијених подстицаја може дистрибуирати односно чинити доступним и ван Србије као релевантног географског тржишта, Комисија претпоставља да иста може утицати и на трговину са земљама чланицама Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи, Комисија је утврдила постојање државне помоћи.

Комисија је, такође, оценила да се у овом случају ради о шеми државне помоћи, сагласно члану 3. став 2. Закона о контроли државне помоћи.

- Оцена усклађености државне помоћи

Анализирајући природу Конкурса, његов циљ, намену и квалификаторне околности, државна помоћ у конкретном случају се може подвести под државну помоћ у области културе, сходно којој се државна помоћ може доделити за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина и која може бити усклађена уколико су испуњени критеријуми за доделу садржани у чл. 86-87. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др. прописи – у даљем тексту: Уредба).

Иако је дана 24. јуна 2021. године ступила на снагу Уредба о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за културу („Службени гласник РС“, број 62/21) и престале да важе одредбе чл. 86. и 87. Уредбе, Комисија је ценила усклађеност државне помоћи у складу са овим правилима имајући у виду да је Конкурс објављен док је Уредба још увек била на снази.

Приликом оцене усклађености државне помоћи узето је у обзир да се намена државне помоћи огледа у томе да се Конкурс расписује за пројекте подобне да остваре јавни интерес у области јавног информисања, а нарочито производњу медијских садржаја који промовишу и афирмишу теме које се односе на очување културног и језичког идентитета националних мањина, неговање културе различитости, дијалога и толеранције, интеркултуралност, афирмативни садржаји намењени деци и младима, родна равноправност, подизање свести јавности о значају медијских слобода, медијски плурализам, безбедност рада новинара, прекогранична сарадња, квалитет информисања припадника националних мањина и унапређење професионалних стандарда. Поред тога,

Конкурс подржава и теме у којима се промовише континуирано емитовање садржаја на језицима националних мањина, доступност медијског садржаја припадницима националне мањине којој је намењен (језик, подручје дистрибуције), учешће националних мањина у пројекту, као и приступачност медијског садржаја особама са инвалидитетом (аудио дескрипција, титл, превод на знаковни језик и друго), аналитичко – истраживачки приступ и оригиналност. На основу наведеног, Комисија констатује да додела средстава на основу Конкурса доприноси остварењу уставних права припадника националних мањина у Републици Србији, као и обезбеђивање услова да Република Србија испуњава обавезе које је преузела потписивањем међународних уговора, односно обезбеђивање пуне равноправности ових група лица са осталим грађанима и предузимање мера којима се припадницима националних мањина обезбеђује очување њиховог националног, верског, културног и језичког идентитета. Конкурсом је истакнуто да износ средстава не прелази 80% вредности пројекта производње медијских садржаја на језицима националних мањина. Сходно наведеном, Комисија сматра да су испуњени услови прописани чл. 86. и 87. Уредбе.

Оцењујући испуњеност свих услова из Уредбе, Комисија је анализирао и испуњеност услова у вези са обавезом кумулације државне помоћи, прописане чланом 5. а у вези са чланом 86. Уредбе. Комисија је утврдила да је испуњен услов, јер је Конкурсом предвиђено да корисник средстава који је у текућој календарској години већ користио средства намењена пројектном суфинансирању у области јавног информисања на републичком, покрајинском или локалном нивоу, може учествовати на Конкурсу за суфинансирање истог пројекта само још једном у тој години, и то у износу који, уз средства која је већ добио, не прелази 80% вредности пројекта, сходно члану 87. Уредбе. Стога, Комисија сматра да је испуњен услов у погледу ограничења висине износа без обзира на извор средстава (на основу шеме или индивидуалне помоћи, односно даваоца) из члана 5. став 1. Уредбе.

У складу са својим надлежностима, Комисија је овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, док је даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2021. години, представља шему државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић с.р.

Доставити:

- Министарству културе и информисања, и
- архиви